
Pracownia Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego XIX i XX w.

Biuletyn Polonistyczny 12/36, 17-19

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

4. PRACOWNIA HISTORII CZASOPISMIENNICWA POLSKIEGO XIX I XX W.

Pracownia Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego XIX i XX w. powstała z inicjatywy prof. dra Henryka Jabłońskiego w 1957 r. Był on następnie przez cały okres czasu przewodniczącym Rady Naukowej Pracowni, która od 1960 r. działała pod bezpośrednim kierownictwem prof. dra Józefa Skrzypka. W r. 1967 Pracownia obchodziła dziesięciolecie swego istnienia i z tej okazji zorganizowane zostało Sympozjum Historyków Prasy na temat "Historia prasy polskiej a kształtowanie kultury narodowej". Samodzielna do marca 1969 r. placówka została następnie włączona do Instytutu Badań Literackich.

Pracownia zatrudniała średnio dziesięciu pracowników naukowych i naukowo-technicznych. W ciągu omawianego okresu siedmiu pracowników naukowych zdobyło stopień naukowy doktora i jeden - doktora habilitowanego. Wszystkie stopnie naukowe nadane zostały przez Radę Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Aktualnie Pracownia liczy dziesięciu pracowników, w tym dwóch samodzielnych /prof. dr hab. J. Skrzypek - kierownik Pracowni, doc. dr hab. Jerzy Łojek/, trzech pomocniczych na stanowisku adiunktów /dr Zenon Kmiecik, dr Jerzy Myśliński, dr Andrzej Paczkowski/, jednego adiunkta dokumentacji naukowej /mgr Aleksandra Garlicka/; trzech asystentów naukowo-technicznych /mgr Andrzej Notkowski, Regina Jarugowa i Czesława Rusiecka, prowadząca podręczny księgozbiór/. Z Pracownią współpracują historycy z całej Polski zajmujący się dziejami prasy; publikują oni swoje prace w wydawnictwach Pracowni.

Aktualnie prowadzone są w Pracowni następujące prace naukowe: prace dokumentacyjno-bibliograficzne, prace nad podręcznikiem historii prasy polskiej oraz indywidualne prace monograficzne. W zakresie prac bibliograficznych daleko zaawansowane są prace nad bibliografią tytułów prasy polskiej lat 1865-1918 oraz prasy polonijnej. Istnieje też wstępna kartoteka tytułów z lat 1918-1939. Zaawansowane są też prace nad bibliografią historii prasy. W stadium początkowym znajduje się kartoteka instytucji związanych z prasą. Systematycznie prowadzi się kar-

totekę wycinków prasowych na temat historii prasy. W zakresie przygotowywania podręcznika historii prasy przedyskutowano dotąd jego zawartość, podział, rozdzielono pomiędzy autorów rekrutujących się spośród znawców przedmiotu z całej Polski poszczególne partie do opracowania. Pierwsze fragmenty podręcznika gotowe będą do przedyskutowania w końcu bieżącego roku /1969/.

Poszczególni pracownicy Pracowni aktualnie zajmują się opracowaniem następujących tematów monograficznych: prof. dr J.Skrzypek po opublikowaniu rozprawy pt. "Echa spraw polskich w prasie włoskiej w okresie wybuchu I wojny światowej" kontynuuje prace na temat związków prasowych polsko-włoskich w XX w.; doc.dr J.Łojek w połowie 1969 r. ogłosił monografię pt. "Polska inspiracja prasowa w Holandii i Niemczech w czasach Stanisława Augusta" i nadal zajmuje się studiami nad wpływem prasy na opinię publiczną w XVIII i pierwszej połowie XIX w.; dr Z.Kmiecik opublikował w końcu 1969 r. monografię pt. "<Kraj> za czasów redaktorstwa Erazma Piltza", ostatnio zaś przygotował do publikacji kolejną monografię, pt. "Prasa warszawska w latach 1865-1885"; dr J.Myśliński przekazał do druku monografię pt. "Studia nad polską prasą społeczno-polityczną w zachodniej Galicji 1905-1914", aktualnie zaś kontynuuje prace nad prasą w języku polskim wychodzącą w krajach socjalistycznych oraz rozpoczął badania nad gatunkami dziennikarskimi w prasie polskiej przełomu XIX i XX w.; dr A.Paczkowski oddał do druku monografię pt. "Prasa polityczna ruchu ludowego w Polsce 1918-1939" oraz kontynuuje badania nad prasą polską we Francji w latach 1918-1940; mgr A.Garlicka oprócz prac dokumentacyjnych kończy badania nad prasą młodzieżową w Polsce przed I wojną światową oraz akcją prasową NKN w okresie I wojny światowej; mgr A.Notkowski podjął temat: "Prasa prorządowa w Polsce w latach 1926-1939". Na podstawie przygotowywanych rozpraw podjęte zostaną wkrótce starania mające na celu otwarcie trzech przewodów habilitacyjnych.

W r. 1969 badania naukowe za granicą /Czechosłowacja, stypendium dwutygodniowe/ prowadził dr J.Myśliński. W kwietniu wyjechał do Paryża dotychczasowy adiunkt Pracowni dr E.Rudziński, który na innym stanowisku kontynuuje swoje badania nad historią prasy.

Od 1962 r. Pracownia wydaje drukiem "Rocznik Historii Czo-
sopiśmiennictwa Polskiego"; w r. 1969 ukazał się tom IX w
czterech zeszytach po ok. 10 ark. każdy. Łącznie do końca ro-
ku 1969 wydano 16 zeszytów "Rocznika"; zawierają one rozprawy
i artykuły, materiały /dokumenty i wspomnienia/ oraz recenzje.
Aktualnie redaktorem wydawnictwa jest prof. dr J.Skrzypek, se-
kretarzem zaś - dr J.Myśliński. Ponadto Pracownia wydała do-
tąd 12 zeszytów prac w serii "Materiały i studia do historii
prasy i czasopiśmiennictwa polskiego". W serii tej publikuje
się monografie, prace bibliograficzne /dotąd ukazały się ze-
szyty zawierające bibliografię prasy łódzkiej do 1944 r./, a
także wydawnictwa źródłowe. W ramach tego ostatniego cyklu u-
kazały się "Wspomnienia dziennikarzy o wrześniu 1939 r.". W
druku znajdują się następujące pozycje z tej serii: "Wspom-
nienia dziennikarzy z okresu okupacji hitlerowskiej", J.Myś-
liński, "Studia nad polską prasą społeczno-polityczną w za-
chodniej Galicji 1905-1914", A.Paczkowski, "Prasa polityczna
ruchu ludowego w Polsce 1918-1939" oraz E.Rudziński, "Infor-
macyjne agencje prasowe w Polsce 1926-1939". Redaktorem serii
jest doc. dr J.Łojek, sekretarzem redakcji - mgr A. Garlicka.
Poza serią ukazały się nakładem Pracowni dwa tomy materiałów
z Sympozjum Historyków Prasy pt. "Historia prasy polskiej a
kształtowanie się kultury narodowej" /Warszawa 1967, 1968/.

Dr Jerzy Myśliński

5. SESJA NAUKOWA W 400-LECIE ŚMIERCI MIKOŁAJA REJA

W dniach 20-22 października 1969 r. odbyła się w Warszawie
w Pałacu Staszica sesja naukowa, zorganizowana przez Instytut
Badań Literackich PAN, poświęcona 400 rocznicy śmierci Miko-
łaja Reja. Sesja miała charakter roboczy, analityczny, doko-
nała przeglądu aktualnego stanu badań nad Rejem i epoką, zgro-
madziła przedstawicieli wszystkich ośrodków polonistycznych.
Wygłoszono łącznie 21 referatów, z których większość została
uprzednio powielona i rozesłana uczestnikom Sesji. W dyskusji,
która towarzyszyła wszystkim referatom, poruszono również za-